

Módosító javaslat

az egyes eljárási és az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról szóló T/3522.
számú törvényjavaslathoz

A büntetőeljárásról szóló

1998. évi XIX. törvény módosítása

[A Be. 64/A §-a az alábbi d) ponttal egészül ki:]

64/A. §

/A büntetőeljárást soron kívül kell lefolytatni/

d) ha a bűncselekményt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerinti fogyatékos személy sérelmére követték el.

INDOKOLÁS

A törvényjavaslat indokolása szerint a hatályos Be. 64/A. §-a ez ideig csak a kiskorúak sérelmére elkövetett egyes bűncselekmények esetén írta el ő a soron kívüli eljárást. A javaslat a kiemelt ügyek társadalmi jelentősége miatt ebben a körben is kötelezővé teszi a soron kívüli eljárást.

A Be. ezen felül is tartalmaz elszórva rendelkezéseket arra tekintettel, hogy bizonyos különleges érdekek védelme miatt szükséges az eljárás soron kívüli lefolytatása (ilyenek az előzetes letartóztatás; ha a terhelttel szemben távollétet rendeltek el; megismételt eljárásra kerül sor; a perújítás bizonyos esetében, ha az alapügyben az ítéletet a terhelt távollétében tartott tárgyaláson hozták; továbbá mentelmi jog felfüggesztése esetén).

Az eddigi szabályozásról tehát általában elmondható, hogy az érintett sértetti kör különös védettsége, kiszolgáltatottsága (pl. kiskorúak, vagy olyan terhelt, akik személyes jelenlétét jogellenesen mellőzték a tárgyaláson) vagy az eljárás speciális jellege miatt (pl. megismételt eljárás esetén, amikor alapügy befejezése után a résztvevő személyek ismételten a büntetőeljárás hatálya alá kerülnek) értékelte fontosnak a jogalkotó az általános eljárási határidőktől való eltérést.

A Be. soronkívüliségre vonatkozó szabályozásba és általában nemzetközi és hazai jogi környezetbe és fogyatékosüggyel kapcsolatos tendenciákba jól illeszkedik a fogyatékos személyek megkülönböztetett védelme. A hivatkozott 1998. évi XXVI. törvény általános előnyben részesítési kötelezettséget ír elő a fogyatékos személyek számára.

Fogyatékos személyek esetében a soron kívüli eljárást indokolja, hogy – akárcsak a kiskorúak - ezen személyek különösen is kiszolgáltatottak, számukra az akár több évig is elhúzódó eljárás különösen is megterhelő. Ilyen személyek nagyobb számban válnak bűncselekmények áldozataivá, azonban védelmüket néhány, hatékonyságában erősen megkérdőjelezhető szabályon kívül (pl. kötelező védelem, tolmács) semmilyen törvényi garancia nem biztosítja. Különösen értelmi fogyatékos, autista, halmozottan

fogyatékos sértettek esetén, akik értelmi képességeik, kommunikációjuk akadályozottsága miatt a külvilág eseményeit nehezebben tudják feldolgozni, értelmezni, közléseiket mások felé kommunikálni, egy számukra ismeretlen és idegen helyzet különösen is nyomasztó, megterhelő.

A fogyatékos személyek a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényben egy jól körülhatárolható személyi kört jelentenek, így a jogalkalmazás során könnyen meghatározható lesz, hogy mely sértettek esetében kell a soronkívüliség speciális szabályait alkalmazni.

Budapest, 2011. június 17.